

KULTUR / Kunstnerstipend

KULTUR Plot

KulturPlot - nettstedet kulturplot.no er for deg som vil følge med på det som skjer i kulturlivet og i kulturpolitikken. KulturPlot er en del av Dagens Perspektiv.

Kunstnerstipend for de få

Trude Gonnæs Ugelstad er leder i Utvalget for Statens kunstnerstipend og til daglig kunstnerisk direktør ved Sørlandets Museum i Kristiansand.

FOTO: APTUM

Selv lederen i utvalget som tildeler Statens kunstnerstipend mener det er blitt en ordning for de få.

Av **Arne Kongsnes**
arne@kulturplot.no

-Kunstnerstipendene har utviklet seg til å bli et tilskudd for de få. Årsaken er andelen kunstnere som får stipend tildelt har falt kraftig siden ordningen ble innført, sier Trude Gonnæs Ugelstad, leder i Utvalget for Statens kunstnerstipend og til daglig kunstnerisk direktør ved Sørlandets Museum i Kristiansand.

594 millioner kroner

Forfattere, billedkunstnere, dansere, filmskapere, kritikere, komponister og musikere er noen av gruppene som kjemper om midlene.

Statsbudsjettet for 2020 inneholder totalt 594 millioner til kunstnerformål, fordelt slik:

- Kunstnerstipend: 208,7 millioner kroner
- Garantiinntekter og langvarige stipend (overslagsbevilgning): 154,8 millioner
- Statsstipend: 10,4 millioner
- Vederlagsordninger: 220,1 millioner

Knapphetsgode

- Dette er blitt et knapphetsgode der det er stor konkurranse som midlene, med en relativt lav tildelingsprosent over tid for de aller fleste stipendordningene, forklarer seniorrådgiver Ken Stebergløkken i Kulturrådet, som jobber med

både kunstnerøkonomi og Statens kunstnerstipend.

Stadig flere kunstnere

Statens kunstnerstipend mottok i 2019 8.521 søknader og tildelte 882 stipend for 2019. Andelen tildelinger var 10,3 prosent.

Ser vi tilbake til 2009, var antallet søkere 4.573 og antall tildelinger 669 - tildelingsandelen var 14,6 prosent. Tallene er ikke direkte sammenlignbare på grunn av endringer i stipendordningen, men gir likevel en klar pekepinn.

- Med tanke på at det kun er kunstnerisk aktivitet og kvalitet som legges til grunn så er det gitt at det er langt flere godt kvalifiserte søkere enn det er midler. Vi vet samtidig at kunstnerpopulasjonen har økt slik at konkurransen blir ikke mindre av dette, sier Stebergløkken.

Søknadsfristen gikk altså ut 16. oktober, og alt tyder på at det blir ny rekord i antall søkere.

Nei til behovsprøving

Kunstnerens økonomi vurderes ikke. Regelverket sier dette:

«Stipend- og garantiinntektsordningen skal bidra til at målene i den statlige kunstnerpolitikken nås ved å legge forholdene til rette for at enkeltkunstnere, gjennom å motta direkte tilskudd fra staten, skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Ved tildeling av stipend skal det bare legges vekt på kunstnerisk aktivitet og kvalitet.»

«Økonomisk behovsprøving er en tilnærmet umulig oppgave og lite formålstjenlig for samfunnet»

Trude Gonnæs Ugelstad

Utvalget for Statens kunstnerstipend

- Oppnevnt av Kulturdepartementet for perioden 2018-2021.
 - Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere tildeler midler etter innstilling fra 23 sakkyndige komiteer som er oppnevnt av kunstnerorganisasjonene.
 - Utvalget er også Kulturdepartementets rådgiver i spørsmål om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere.
 - Søknadsfristen for stipend for 2020 var 16. oktober, tildelingene normalt klare i slutten av mars året etter.
- Utvalget består av:
- Leder **Trude Gonnæs Ugelstad**
 - **Sigmund Løvåsen**, forfatter og dramatiker
 - **Sigrd Røyseng**, professor ved BI og professor II ved Norges Musikkhøgskole
 - **Ande Somby**, førsteamanuensis ved juridisk fakultet, UiT
 - **Renée Rasmussen**, musiker og spesialrådgiver i LO

Kilde: Kulturrådet

Trude Gonnæs Ugelstad sier blankt nei til tanken om økonomisk behovsprøving av stipendene: - Det er en tilnærmet umulig oppgave og lite formålstjenlig for samfunnet der kunst og kultur spiller en viktig rolle, sier hun og viser blant annet